

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Si es realitzen diferents activitats es recomana emplenar una fitxa per a cadascuna d'elles.

Fitxa del projecte

Any de la formació*	2012
Trimestre en què s'ha fet l'activitat* <i>(Trieu-ne un)</i>	
Comunitat autònoma* <i>(Trieu una comunitat)</i>	Catalunya
Centre educatiu <i>(Nom del centre)</i>	Institut Puig Castellar
Títol del projecte* <i>(Títol de l'activitat que es proposa fer)</i>	Maltractament entre iguals (violència entre iguals)
Autors / es* <i>(Poseu el nom de cada autor en una línia)</i>	Carles Gil Marta Navarro Imma Vilar
Etapa educativa* <i>(Trieu una o més etapes i esborreu la resta)</i>	Educació Secundària Obligatòria (ESO) Batxillerat
Curs* <i>(Trieu un o diversos cursos pertanyents a l'etapa triada)</i>	1r ESO
Temàtica* <i>(Trieu-ne una o més i esborreu la resta)</i>	Assetjament escolar
Resum breu* <i>(Extensió aproximada de 7 línies o 70 paraules)</i>	Anàlisi i reflexió sobre l'assetjament escolar a partir de la lectura del llibret «I tu, què hi pots fer? Maltractament entre iguals: viure i conviure a l'ESO» i posterior treball i debat sobre situacions d'assetjament viscudes o presenciades.
Tipus d'activitat <i>(Trieu un tipus d'activitat i esborreu la resta)</i>	Contes / literatura / documents
Presentacions dels tallers <i>(Indiqueu si cal utilitzar alguna presentació dels tallers del Programa per fer l'activitat)</i>	Cap
Altres materials <i>(En el cas que s'hagi utilitzat algun arxiu que no es pugui incloure dins de l'apartat d'annexos d'aquest document, indiqueu el nom exacte de l'arxiu que envieu juntament amb aquest arxiu)</i>	VT0FP017_I_tu_que_hi_pots_fer.pdf
Durada aproximada* <i>(Trieu el nombre de</i>	2

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

<i>sessions de 60 minuts necessàries per realitzar l'activitat a l'aula. Elimineu la resta)</i>	
Idioma* (Trieu l'idioma)	Català

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Projecte

En aquesta part del document es desenvolupa la proposta de treball de l'activitat.

Descripció breu del centre
Presentació* <i>(Introducció i justificació del perquè s'ha plantejat fer l'activitat.)</i>
<p>A l'hora de realitzar un projecte d'intervenció sobre prevenció de la violència ens vam plantejar elaborar activitats que es poguessin aplicar al major nombre d'alumnat possible. Volíem que, en algun moment del desenvolupament del currículum escolar dels i de les alumnes del nostre institut, tinguessin un espai per reflexionar sobre aquest tema.</p> <p>Vam decidir plantejar una activitat per a cada nivell de l'ESO, extreta dels blocs temàtics treballats en el curs -sexisme, amor romàntic, violència en la parella i assetjament escolar- intentant adaptar les activitats a les edats i maduresa de l'alumnat de cada curs.</p> <p>Amb aquesta intenció ha sortit aquest treball, realitzat a tres bandes per un professor i dues professores de l'institut i amb la pretensió que sigui aplicable cada curs escolar com a eina de prevenció de situacions de violència.</p> <p>En aquest document trobareu l'activitat dissenyada per a 1r de l'ESO.</p>
Descripció breu del grup amb el qual es treballarà *
Objectius* <i>(Finalitat de l'activitat. Poden definir-se objectius generals i / o específics.)</i>
<p>Objectius transversals:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Fomentar l'expressió oral i la capacitat per expressar i exposar idees davant el grup.
• Saber escoltar, respectar el torn de paraula i mantenir la concentració.
• Respectar les idees dels i de les altres tot i no compartir-les i aprendre a discrepar sense agressivitat.
• Desenvolupar la capacitat d'empatia.
• Identificar sentiments i emocions amb els exemples de situacions viscudes. <p>Objectius longitudinals:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Definir i diferenciar conceptes com violència, agressivitat, <i>chivato</i>, abús, etc.
• Identificar tipus d'abús: verbal, físic, psicològic.
Previsió de conflictes previs i resultats esperats <i>(Explicació dels resultats esperats i dels problemes o conflictes que es preveu que es podrien produir durant el desenvolupament de l'activitat.)</i>
<p>Resultats esperats:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Participació i implicació de l'alumnat.
• Explicació de situacions que hagin passat a classe o a l'institut.
• Identificar possibles víctimes i agressors/es en el grup.
• Canviar el concepte de <i>chivato</i>.
• Treballar la capacitat d'empatia.
• Identificar sentiments positius i negatius.
• Potenciar noves maneres de relacionar-se entre iguals.
• Aprendre a qui demanar ajut.
Metodologia / pautes de treball* <i>(Explicació de la metodologia que s'utilitzarà per treballar l'activitat. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, textos, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)</i>
<p>Es reparteix el quadern "VT0FP017_I_tu_que_hi_pots_fer.pdf" als alumnes i es fa un primer treball de lectura. Es pot fer en veu alta per part dels alumnes i anar aclarint conceptes conjuntament amb tota la</p>

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

classe.

1. Dinàmica en gran grup: un cop s'han assimilat els conceptes teòrics sobre maltractament i abús es passaria a parlar d'exemples de l'experiència pròpia dels i les alumnes. Es poden plantejar preguntes com:

- Quines situacions d'abús hem presenciats? quin ha estat el nostre paper?
- Com reacciona la víctima?
- Com poden actuar les persones espectadores?
- Identificar sentiments i buscar l'empatia: com se sent la víctima, com l'agressor/a i com els/les espectadors/es.
- Es pot evitar una situació d'abús? Com?
- Com reaccionaries si et passés a tu?
- Què es pot fer quan l'abús no es veu?
- Exemples d'abús verbal, psicològic i físic que hagin viscut.

2. Conclusions:

- Podem elaborar, a mode de conclusió i amb tot el grup classe, unes senzilles consignes sobre com actuar quan es presencia una situació d'abús.
- Com podem millorar el tracte amb els/les companys/es?
- Enumerar males pràctiques que hem d'intentar eliminar per tal de millorar la nostra convivència a l'institut.

Temporalització de les sessions de treball*

(Explicació del treball que es realitzarà durant cada sessió.)

2 sessions de 60 minuts

Materials necessaris*

(Llista de materials, el més detallada possible, que es necessitaran per fer l'activitat. Per exemple: vídeo de la pel·lícula "Cobardes", pissarra digital interactiva, paper i bolígraf, etc.)

Quadern «I tu, què hi pots fer? Maltractament entre iguals: viure i conviure a l'ESO». De Jordi Cullell i Carme Escudé (2005).

Eines d'avaluació

(Explicació de les eines que s'utilitzaran per fer l'avaluació. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, enquestes, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)

Com s'ha desenvolupat el treball a l'aula

(Descripció de com s'ha desenvolupat el treball, per exemple: si els/les alumnes han participat en major o menor mesura, si han demostrat interès, si hi ha temes que despertin més curiositat que altres, etc.)

S'ha tingut en compte la diversitat de l'alumnat tot i que en el grup en què es realitzà l'activitat hi havia només les diferències de maduresa associades a sexe i edat (les noies solen expressar-se més i els/les que són més grans tenen més facilitat per expressar-se en gran grup).

No van sorgir conflictes, van sorgir experiències i maneres diferents d'afrontar situacions d'abús entre companys/es. La majoria n'havien presenciats o viscut i es va establir un debat ordenat (donant torns de paraula) molt enriquidor i profitós.

Gran part de l'alumnat va participar en l'expressió de sentiments i situacions però és cert que una altra part important es va inhibir. L'actitud de les persones que no van participar no era de desinterès o incomoditat, però s'ha de facilitar que la major part de l'alumnat pugui expressar-se. Per tant, en el plantejament d'aquesta activitat caldria afegir un treball en petit grup on poder continuar treballant sobre aquesta temàtica i on l'alumnat al que li costa expressar-se en gran grup, per vergonya o d'altres motius, es pugui sentir còmode i es pugui expressar lliurement.

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

L'activitat s'introdueix explicant que és una activitat de tutoria amb l'objectiu de treballar les desigualtats de tracte entre companys/es. Com ja saben, a l'institut es vol que tothom se senti a gust i, per això, voldríem reflexionar sobre les relacions entre iguals per ser conscients de que hi ha persones que sovint pateixen situacions injustes. Hem de pensar què podem fer per evitar-ho.

La durada de l'activitat va ser d'una sessió però va ser insuficient: just quan l'intercanvi d'opinions estava en el seu millor moment vam haver d'acabar. No es va poder realitzar una segona sessió: final de trimestre, etc. L'activitat estava pensada per dues sessions i en la segona s'acabaria de llegir el quadern, continuaria la posada en comú en gran grup i s'afegiria un treball d'elaboració de conclusions, contestant les preguntes plantejades:

- Podem elaborar amb tot el grup-classe unes senzilles consignes a mode de conclusió sobre com cal actuar quan es presencia una situació d'abús?
- Com podem millorar el tracte amb els/les companys/es?
- Enumerar males pràctiques que hem d'intentar eliminar per tal de millorar la nostra convivència a l'institut.

Valoració d'objectius aconseguits i conclusions

(Valoració de si s'han aconseguit els objectius i explicació de les conclusions a què han arribat professorat i alumnat, un cop realitzada l'activitat.)

Vam aconseguir identificar i analitzar:

- Tipus d'abús: verbal, psicològic, físic, etc.
- context abusiu.
- Figures implicades: víctima, agressor/a, grup agressor, espectadors/es actius/ves, passius/ves.
- Responsabilitat de tractar amb respecte i de manera justa els/les altres: dret a ser ben tractat/ada i respectat/ada
- Què és una situació d'abús i identificar el paper de cadascú/na: identificar agressor/a i víctima amb exemples.
- Es va aclarir el concepte *chivato* i es va definir en quines situacions s'ha de dir el que veiem que passa.
- Es va potenciar l'empatia i la identificació de sentiments.
- Saber a qui acudir per explicar situacions d'abús.

Interiorització de l'activitat

El treball a nivell de gran grup va incidir en l'alumnat, segons es desprenia dels seus comentaris, però penso que per tenir evidència sobre això s'hauria de completar la feina amb una posada en comú en petit grup i una redacció de les conclusions en acabar les sessions.

Propostes de millora de l'activitat

(Explicació, un cop finalitzada l'activitat, d'aquelles coses que podrien millorar-la, com per exemple: suprimir alguna part, distribuir les sessions d'una altra manera, etc.)